

Az **ismeretkör**: Cigány kultúra és társadalom

Kredittartománya: 6 kredit

Tantárgyai:

1)Cigány irodalom

2)Bevezetés a romológiába

Tantárgy neve: Bevezetés a romológiai ismeretekbe ÓP szak	Kreditértéke: 3
Neptunkód: OCRANB1001, OCRALB1001	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható/speciális ismeretkörök	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 60%elmélet-40%gyakorlat	
A tanóra típusa: ea. és óraszám a: 3ea/hét, 45 óra/félév, levelezőn 15 óra/félév.	
Az adott ismeretátadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -	
A számonkérés módja: kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: -	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: nincsenek	
Tantárgyleírás:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ki a cigány? A fogalom jogi, szociológiai, kulturális antropológiai meghatározása 2. A cigányok eredete. Az őshazától az Európában való megjelenésig. 3. Magyarországi cigányok a középkori Magyarországon 4. A felvilágosult abszolutizmus romapolitikája 5. Cigányok a XIX. századi Magyarországon 6. Mindennapi élet a két világháború között 7. A magyarországi cigányok története 1945 után 8. A magyarországi cigányok története a rendszerváltás után 9. A cigányság hármastagozódása 10. A négy országos cigánykutatás legfontosabb eredményei (1893, 1971, 1999/94, 2003)	
Kötelező és ajánlott irodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> - Kállai Ernő – Kovács László (szerk.): Megismerés és elfogadás - Pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában. Budapest: Nyitott Könyvműhely, 2009. - Kállai Ernő – Törzsök Erika (szerk.): Cigánynak lenni Magyarországon – Jelentés 2000. Budapest: EOK, 2000.<ul style="list-style-type: none"> - Kemény István (szerk.): A magyarországi romák. Budapest: Press Publica, 2000 - Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Budapest: Osiris Kiadó, 2006., 10. fejezet - 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól - Barta Csilla: A kétnyelvűség alapkérdései. Budapest Nemzeti Tankönyvkiadó 1999. Fraser, Sir Angus: A cigányok. Osiris Kiadó, Budapest, 1996. - Kovalcsik Katalin (szerk.): Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből I BTF-IFA-MKM 2002. - Nahalka István - Torgyik Judit: Megközelítések- Roma gyerekek nevelésének egyes kérdései. Eötvös József Könyvkiadó. Budapest, 2004. - Szuhay Péter: A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája Panoráma Budapest, 1999.	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:	
a) tudása	
<ul style="list-style-type: none"> - Korszerű ismeretekkel rendelkezik a korai kétnyelvűség szakterületén, és ismeri a 3-7 éves korosztály nemzetiségi nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat. - Tisztában van saját nemzetiségi nyelvi modell szerepével, a nemzetiségi nevelési, fejlesztési célok, tartalmak, folyamatok összefüggéseivel.	

- Tisztában van a 3-7 éves korú gyermekek nevelési környezetének identitást meghatározó szerepével, a nemzetiségi lét társadalmi és pedagógiai-pszichológiai vonatkozásaival.
- Ismeri a nemzetiségi óvodapedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumokat, a nemzetiségi pedagógus szakmai, etikai és jogi szabályait, normáit.
- Tisztában van a nemzetiségi óvodai nevelés területén végzett tevékenysége társadalmi jelentőségével, felelősségével, kompetenciája lehetőségeivel és korlátaival.
- Ismeri a nemzetiség történelmét, hagyományait, irodalmát és kultúráját, civil szervezeteit.

b) képességei

- A 3-7 éves gyermekek számára nemzetiségi nyelven is óvodai tevékenységeket tervez, szervez, valósít meg.
- A 3-7 éves korosztály jellemzőinek és sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nemzetiségi nevelési, fejlesztési célokat, tartalmakat, folyamatokat.
- A nemzetiségi tartalmakhoz illeszkedő támogató tanulási környezet teremt, fejlesztési eljárásokat választ ki, törekszik az életkori, egyéni és csoportsajátosságoknak megfelelő stratégiák, módszerek alkalmazására.
- Népszerű, nemzetiségi tartalmak közvetítésére alkalmazni tudja e tartalmak 3-7 éves korban történő elsajátításának korszerű módszertani lehetőségeit.
- Magas szintű (C1) nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.
- Szakmai műveltségét elmélyíti, nemzetiségi nyelven önállóan szakirodalmat dolgoz fel, nemzetiségi nyelvi, irodalmi, kulturális és módszertani területen önmagát fejleszti.
- Saját nemzetiségi pedagógiai tevékenysége hatását felméri és kritikusan elemzi, értékeli, szükség esetén korrigál.

c) attitűdje

- Elkötelezett a nemzetiség nyelvének következetes használata, a tudatos, intenzív és hatékony nyelvátadás és nyelvfejlesztés iránt, a nemzetiség és a nemzetiség kulturális kincsének megismerése és átszármasztása iránt, elkötelezett a nemzetiségi tartalmak átadásához legjobban igazodó környezet megválasztása iránt.
- Nyitott a nemzetiségi tartalmak közvetítésének szempontjából innovatív pedagógiai elképzelések és megoldások, az újabb tanulásmódszertanok, módszerek, a technológia adta legújabb tanulási lehetőségek megismerésére és alkalmazására.
- Aktivitását a nemzetiségi közösségi célok érdekében mozgósítja, elfogadja az értékek sokszínűségét, kész részt vállalni a szakmájával kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben, nyitott a tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

d) autonómiaja és felelőssége

- Tudatosan képviseli nemzetiségi kultúráját, tudományosan és módszertanilag megalapozott nemzetiségi pedagógusi szerepét, nézeteit és döntéseit felelősséggel vállalja.
- Felelősséget vállal nemzetiségi kultúraközvetítő szerepéért, felelősséggel részt vállal a nemzetiségi nevelést támogató környezet megteremtéséért a 3–7 éves korú gyermekek nemzetiségi identitásának alakítása, fejlesztése érdekében.
- Szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal intézménye nemzetiségi küldetéséért és az intézmény regionális, országos szakmai hálózatokhoz való kapcsolódásáért.

Tantárgy felelőse: Báder Iván főiskolai tanársegéd

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -